

تروت فنون املاسی ایله یازلش برپارچه :

۱۱

بیزده مطبعه جیلیق (ماتبا آجیلیق)

بیزده ایلك مطبعه (ماتبا آ) ، سلطان (سولتان) احمد خان ثالث حضرتلرینین (حازرته تله رینین) زه مان ساطنتی نین صون نسه نه لهرینه دوغروق « ابراهیم متفرقه » ایسمینده ماجار اولادیندان مهتدی بیر ذات طارافیندان تأسیس اولقونموشدور .

بو مطبعه یه لازیم گه لهن حرقفاتین دوکولمه سی ایچین « ویانا » دان حکا کلار جلب ادیلدیگی روایت اولقونموش ایسه ده بو خصوصدا مورخله رجه اختلاف واردیر .

مطبعه نین تأسیسی وطبعه باشلانماسی ایچین « ابراهیم متفرقه » ایله بیرلیکده پهك بویوک غایره ت کؤسته رهن ذات ، اوزمان پاریس سفیری بولقونان بیرمی سه کیز چه له بی محمد آقه ندیدیر . بوعالی همت ذات پاریسده مطبعه جیلیق حاقیندا تدقیقاتدا بولقونموش وایستانبوللا عودتینده هم مطبعه ، هم ده بیر کتبخانه تأسیسینه موفق اولموشدور .

مطبعه نین تأسیسنده ن صورنا ایلك دوره ده باصیلان کیتابلاره گه لینجه : بیر روایت کورم اون آلتی ، دیگر بیر روایت تاریخیه گوره ده بیرمی به شدیر . حاتتا بیز سه نه ده طبع اولقونان کیتابلارین اعلایسی سه نه نه هایه تینده مطبوع بیر حه دو له ده نشر اولقونماق اوصول اتخا

دوقتور: ميلاسلي اسماعيل حقي
شام مكتب طيبة ملكيه سي مديري

تعميم معارف واصلاح حروف

نهايت برماه ظرفنده بتون خلقه وقادينلر يميزه او قويوب يازمق او كره تمه نك چاره سي

الف و ه ا ب ج د ه و ز ح ط ي ك م ن
كسرة ثقيله 0 eu ou u z

چوان ا ب ب ح و و ي و ز ب ب گ ش ب و ك ر ل ر

فول س بون ك م ح و و ر ر ي ا ت ا نه ا ن ل فول د ب و و
جناب حقه بوز بيك شكر اولسون كه حريته نائل اولدق

لان اول دوله فداغ م ر ر د د ل ه ر س ن ا ط ه ا ر و

انا دولة في آخر الدهر تظهر

الف و ه ا ب ج د ه و ز ح ط ي ك م ن
كسرة ثقيله 0 eu ou u z

ش ر م د س ل ك ز م ي ا د ا چ ا ل د ر ش ا ج ا غ ل ر م ب ر ز

ج ر ه ا ت ا ع م ب م م ا ع ا د ر ف د ر ر

شمدى اك زياده چالشا جفمز جهت تعميم معارف در

ف ا ت ا ظ ه ا ر و م ر ث ل ا ش ش ا م س ر ل ا ت ا ت ا س ا ت ا ر و

تظهر مثل الشمس لا تظهر

(آ. آصادوريان) مطبعه سي

۱۳۲۴

حروف حركه علاوه سي به مسلمانانك خاطرني اصلاح ايتمه نك عالم اسلامك حاضرده سلا متفق
استقباله ساداتي ايسته مه نك منع ايله نك ديكلدر. (ن. ب. بيسم)

دوكتور: ميلاسلي اسماعيل حق
شام مكتب طبيه ملكيه سي مدبري

تعميم معارف و اصلاح حروف

نهایت برماه ظرفنده بتون خلقه وقادینلریمزده اوقوبوبیازمق اوکره تمه نك چاره سی

الف و ه ا u ou eu i کسرة ثقيله 0

چ ان اُبر ح ل و ق ا ی یوز ب ب ر گ ش یون ر ل ر ل ر

قرلس یون کس ح یوز رری ی ا ت ا نه ا ن ر ل ق ر ل د یون
جناب حق یوز بیک شکر ل اولسون که حریته نائل اولدق

ل ان ا دول ل اة فر ا یغ مر ر ت د ل ا ه ر س ن ا ظ ه ا ر و

لنا دولة فی آخر الدهر تظهر

الف و ه ا i u ou eu کسرة ثقيله 0

ش ر م د ر ا ک ز م ی ا د ا یچ ا ل د ر ش ا ج ا یغ ن ر م د ر ز

ج ر ه ا ت ت ا ع م ی م م م ا ع ا د ر ف د ر ر

شمدی اک زیاده چالیشا جنمز جهت تعمیم معارف در

ف ا ت ا ظ ه ا ر و م ر ت ل ا ش ش ا م س ر ل ا ت ا ت ا س ا ت ا ر و

فتظهر مثل الشمس لا تستر

(آ. آصادوریان) مطبعه سی

۱۳۲۴

حروف حرکه علاوه سیبه مسلمانانک خطانری اصلاح ایتهمک عالم اسلامک حاضرده سلا متفق
استقالله سعادی ایستهمه مک منع ایلهمک دیککدر. (ش. میسم)

ایلك تورك مطبعه سنه دار کی وثیقه لر

ابراهیم افندی آوروپانک او زمانکی سیاسی احوالتهده تماش ایئدی. ابراهیم افندی ای اوصیراده رکاب هایون قائمقامی بولونان داماد ابراهیم پاشایه بو اثر وسیله سیله انتساب ایئدیکی ظن اولونیور.

ابراهیم افندی ۱۷۱۵ ده نجه لیلر علیهنده بحار به یه حاضر لانتق ایچون بلتراده طوبلانان بحار اصیلزاده لرینه، برسنه سوکراده راقوچی به ترجمان تعیین اولوندی. راقوچی به ترجمانق ایئدیکی صیراده صدراعظم داماد ابراهیم پاشا ایله تماش ایئدی. داماد ابراهیم پاشانک معارفیه ورلکی وقدر شناسلنی معلومدر. ابراهیم افندی ایسه ای تحصیل کورمش منور بر آدم اولدی ایچون ابراهیم پاشانک تحفه قازانندی.

ایچون اوغراشایی ابرا پاشایه انتسابدن سوکرادر. دولت مطبعه سنک اسکی قلیشه لر آراسنده بولونان بر قلیشه، بوخصوصه بزی تنویر ایده جک مهم بر وثیقه در. کوچولوشدر.

ایدی. پروتستانلر کنندیسی پروتستان بایاسی اولارق یئشیدیرمک اوزره قوله زده تحصیل ایئدی ریدیلر. [۲]

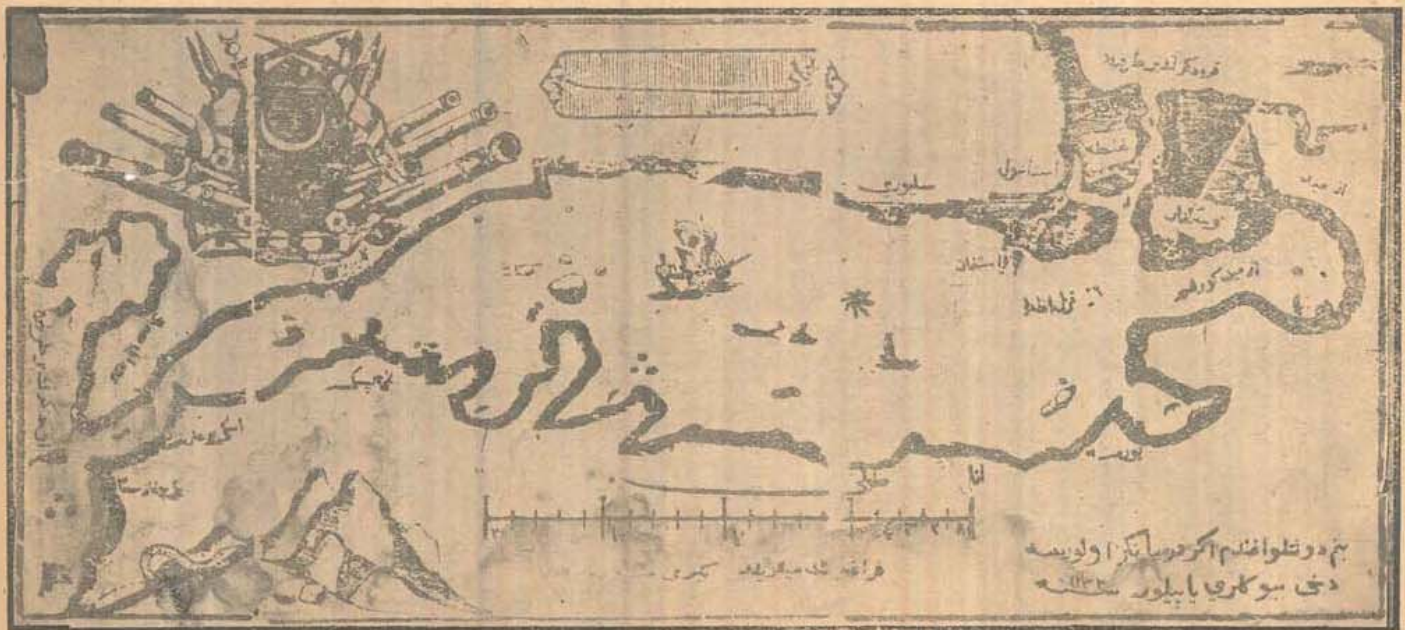
تورکرک بحار اورنا قرالی توکلای امره ایله متفقاً نجه لیلره کیریشدیکی بحار به ده ابراهیم افندی بزم طرفه اسیر دوشدی (۱۶۹۲). اوصیراده کنیدیسی اون سکیز یاشنده بولونیوردی. [۳] استانبوله کتیریلرک صایئدی. نهایت اهتدایده رک کوله لکدن قورتولدی. ابراهیم افندی استانبوله تورکیه بی مکمل صورتده اوکرندی. اسلامیت حقنده تدقیق لرخی ایئرلئدی و ۱۷۱۱ تاریخلرینه دوغرو اسلام دینی حقنده «رساله اسلامیه» آدلی بر اثر یازدی. بو اثرک سوکراننده

[۲] رساله اسلامیهده ابراهیم افندی، «صیوتعدن پروتوانت وانجیل وزبور اوقو

ماده لر نه تکمیل زده مادون ایله مأمور اولنده اسد بی سرتلردن خدر بو اوقومسندن نی اولندوغم عتیق اجزاء نوازتلی سراً مطالعه ایلك موسی ضمیره خطور ایلوب... دیور [۳] دوقتور قارا چونک «ابراهیم متفرقه» مقاله سی. تاریخ عثمانی انجمنی مجموعه سی، نوسرو ۳

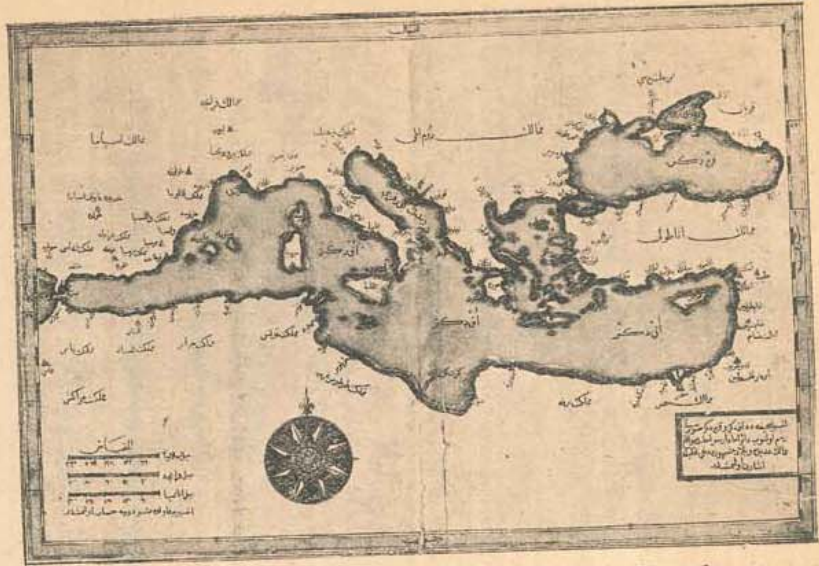
کله جک ۱۹۲۹ قانون نایسنک اوتوز برنجی کونی تورکیه ده ایلك دفعه اوله رق تورکیه کتساب نشرینک ایکی یوزنجی سنه دوریه سنه تصادف اییدیور. فی الحقیقه استانبوله ایلك تورک مطبعه سنسی تأسیس ایدن ابراهیم متفرقه ایله سعید محمد افندی ایلك چیقاردق لری ایکی جلد وان قولی لغتی ۱۱۴۱ سنه هجریه سی رجبی غره سنده نشر ایئیشدرکه بوده ۳۱ کانون ثانی ۱۷۲۹ تاریخنه تقابل ایتمکده در. بو وسیله ایله طباعت تاریخمزی تنویر ایده جک برقاچ وثیقه بی محترم قارئلریمزه تقدیم ایتمه بی موافق بولدم.

ابراهیم متفرقه نک حیاتی مختصر آ عرض ایدهم: ابراهیم افندی، ۱۶۷۴ تاریخنده بحار ستانده «قولوزوار» شهرنده دوغمشدر. رساله اسلامیه آدلی کتایبنده بالذات کنیدیسی «بو بنده ضعیفک و افکنده نچیک ولادت زما ن جاهلیتده مملکت بحارده شهر قولوزوارده مقدر» اولدیغنی [۱] سویله یور. ابراهیم افندی، قلوبنیست مذهبنده [۱] «رساله اسلامیه» یازمه نسخه؛ استانبوله اسعد افندی کتبخانه سی.

تورکیه ده حک اولونان ایلك تورکیه قلیشه: تاریخ ۱۱۳۲ (میلادی ۱۷۱۹) - (۱/۲ نسبتنده کوچولوشدر)

طباعت حقهده ایضاحات و برمشدر . مع مافیہ سعید افندیك باواسیله برلكده پارسده مطبعه بی زیارت ایدرهك مطبعه جیلغك اهمیتی حقهده بر فكر آلماسی عودتدن سوكره تورکیده مطبعه جیلغی تأسیسه اوغراشان ابراهیم افندی ایله تشریک مساعی اتمهسنه مهم رسائی اولمشدر . عین زمانده پدري یکریمی سکز محمد افندی ده فرانسهده کوردیکی برچوق شیلرکی مطبعه جیلغی ده داماد ابراهیم باشایه آکلاتهرق بومهم ایشه اونك نظر دقتی جلب ایتمش و ابراهیم متفرقه نك صدر اعظم زنده کی تشبثی تقویه ایله مش اولماسی محتملدر . [۷] مطبعه نك تورکیده تاسیسندن

ایلك . طبعهده ایكنجی كتاب اولهرق ۲۹ مایس ۱۷۲۹ ده باسیلان « تحفة الكبار » آدی آژده مندرج خریطه لردن (۱/۲ نسبتده كوچولوشدر)

بر رسمنی قارلریزه تقدیم ایدیوروز [۴] . مرمره خریطه سنی کوسترین بو قلیشهده « بنم دوللو افندم اگر فرمانکوز اولورسه دخی بیوکاری یاییلور » عبارته سی و ۱۱۳۲ تاریخی [۵] وارد .

اساساً ابراهیم افندی اون سکز یاشنه قادار مجارستانده بوومش و اوراده عالی تحصیل کورمشدر . بناء علیه مطبعه جیلغ حقهده تورکیه یه کلهمن اول بر فكر آلمش اولماسی طبیعیدر .

دوریه سی ایله برمشدر . قییمته نك هیچ بر یرنده کیمک طرسدن حك اولوندیقنه دائر برقید یوقدر . مع مافیہ بو قلیشه نك داماد ابراهیم باشایه تقدیم ایدیلک اوزره ابراهیم افندی طرفندن نمونه اولهرق حك ایتدیریلدیک آکلاشیلور . بو وثیقه دن ابراهیم افندیك مطبعه شریکی سعید محمد افندیك (پدري یکریمی سکز محمد افندی ایله برلكده) پارسه عزیمتدن اول ابراهیم افندیك استانبوله مطبعه تأسیسه اوغراشمیش اولدیفنی آکلا یوروز .

افندیك رکیه یه کلهسندن رسه تورک منورلری آراسنده معلومدی . مجارستانده « پچوی » شهرنده دوغمش اولان پچوی ابراهیم افندی ، مشهور تاریخنده « کفارک باصمه خط ایله کتابت ایجادلری غریب صنعت والحق اوزکه ایجاددر . ولادت عیسی علیه السلام سنه ۱۴۴۰ تاریخنده مایانس نام شهرده ایوان کوتنبرک نامنده بر حکیم ایجاد ایتدوکی یازمشدر . اول زماندن بوتاریخه کلنجه ایکی یوز ییل اولمشدر . کفارک جمیع کتبی باصمه خط ایله در . . . » [۶] دیهرک

فی الحقیقه یکریمی سکز محمد افندی ۱۱۳۳ سنه سی ذی الحججه سنك دردنجی کونی پارسه متوجهاً استانبولدن حرکت ایتمش و آنجق ایرنه سی سنه ذی الحججه سنده استانبوله دوئمش اولدیفنی ایچون قلیشه نك سعید افندیك استانبوله عودتدن سوکره یاییلمش اولماسنه احتمال و برله منز .

[۶] « پچوی تاریخی » ۱۷۸۳ طبعی . کتابلرم آراسنده بولونان ۱۰۸۷ ذی الحججه سی اوائلنده مؤلفك دوغدیفی « پچوی » شهرنده یازمش اولان یازمه پچوی تاریخی نسخه سنده بو عبارته نك صوک : « ولادت عیسی ع . م سنه ۱۴۴۰ تاریخنده اشلر بورج بورق نام شهرده ایوان ویده ایتد نامنده بر حکیم ایجاد ایتدوکی یازمشدر اول زماندن بوتاریخه کلنجه یک الی سنه هجریدر یعنی ایکی یوز ییل اولمشدر . . . » شکننده درکه مطبوع نسخه ده کندن بوس بوتون باشقه در . عجا پچوی تاریخی ۱۷۲۸ ده باصانلر پچویك طباعتی ایجاد ایدن آدامك و ایجاد ایدیلدیک شریک اسمنی کندی بیلاکارندن باشقه تورلو یازمش اولدیفنی کوردیلره تصحیح ایتمکی ایسته دیلر ؛ یوقنه طبع

[۴] بو قلیشه شمیر اوزرینه حك اولومشدر . ۱۹،۵ × ۴۸،۵ ابعادده در . مملکت مزده یاییلان بو ایلك تاریخی قلیشه بی دولت مطبعه سنك سابق مدیری ظریف بك افندیك لطف دلاتلرله کورمش و بر صورتی مساعدلرله استنساخ ایتدیرمشدر .

۱۷۱۹ ی .

ابراهیم آفانكده « بوماده نك حدوت و ظهوری نیجه زماندن برو ملحوظ و منظوری اولوب مافی الضمیرنی اظهار و مالا و بدنا کندوسنه معاونت و بو صنعتك وجود پذیر اولماسنه سی و کوششده مشارکت ایدر بر صاحب همك میل و رغبتنه موقوف » اولدیفنی علاوه ایدیورکه بوده ابراهیم افندیك مطبعه بی تأسیس ایچون ایچه زماندن بری چالشیدیفنی ، یالکنز کندیسنه یاردیمچی آزادیفنی کوستر .

خزینته اورا قده اخیراً استاد محترم موسی بك افندیك لطف دلاتلرله اله کچن برو وثیقه ، ایتدکاری نسخه دهده بوله می یازیلیدی ؟ نیجه برنجی شق اغلب احتیالدر .

[۷] غریبدرکه یکریمی سکز محمد افندی « سفارتنامه » سنده فرانسهده کوردیکی شیلر حقهده چوق شایان دقت تفصیلات و بر دیک حاله مطبعه بی زیارتدن بحث اتمه مشدر . بونکله برابر یکریمی سکز محمد افندیك پاری زیارتی ایتاسنده پارسده بولونان موسی لوزون طرفندن سفیریمز شرفته و بریلن بر ضیافتده محمد افندی بی کورمش اولان سن-سیمون ، خاطر اتنده سفیرك مطبعه بی زیارت ایتدیکنی و حتی بو زیارت ایتاسنده محمد افندیك تورکیه ده بر مطبعه آچه جیفنی سوله دیکنی یازیور .

ابراهیم افندیك مطبعه تأسيسی وایلك دفعه اولهرق تورجكه كتاب نشری تشبیهی مسئلهسنى اطرافى بر صورتده تنویر ایدمه جك برقیمتده در كه بو وثیقه نك كوچولتولش بر رسمى قارئلریمزه تقدیم ایدیوروز . [۸] بو وثیقه، ابراهیم افندیك كتاب نشری ایچون مساعده استحصالی حقنده صدر اعظم داماد ابراهیم پاشایه تقدیم ایتدیكى عرضخالدر . عرضخالده مهر و امضا اولمادینى كی تاریخده یوقدر . مع مافیه عرضخالك مندرجاتنه نظر آیلک تورك مطبعه سنك مؤسسى اولان ابراهیم متفرقه طرفندن داماد ابراهیم پاشایه ویرلدیكى قطعی اولهرق آ كلاشیلور . ابراهیم افندی عرضخالنده مطبعه ده كتاب نشری حقنده شیخ الاسلام طرفندن فتوى، و پادشاه طرفندن فرمان ویریله سنى استدا ایدیور . صدر اعظم طرفندن عرضخال اوزرینه « عزتلو كیتخدا پاشا حضرت تلیینه » خطابا كشیده ایدیلن بیورلدی ده « خصوص مرقومه علما و طلبه علومه نافع سهل الوصول بر امر اولمغله وزیر مكرم عزتولور فتولو قپودان پاشا حضرت تلیرى و عزتولو دفتر دار افندی ایله مذاكره ایدرك مساعده اولمق اوزره اقتضا ایدن كاغدرلى تخریرو بر نظامه فراغ ایله سره » [۹] دینلمه سنه نظر عرضخالك كتاب نشری حقنده كی فتوى و فرمان چیققدن پك آرزمان اول ویرلدیكى آ كلاشیلور . فرمان ۱۳۹۹ ذى القعدة سى او اسطنده (۵ تموز ۱۷۲۷ تاریخنه تصادف ایدیور) ویرلدیكنه كوره عرضخالك ده بوسنه ایچنده تقدیم ایدیلدیكنه هان قطعی اولهرق حکم اولونه ییلبر .

۱ - ابراهیم متفرقه صدر اعظمه بر دعا ایله باشلاقدن صوركا « كتب بصمه سى ایچون شرفیاقته صدور اولان فرمان عالیبرینه امثالاً » آلائی و لوازم مهماتی كوریلوب بعون الله تعالى اتمامه رسیده « اولدیقى و « صادر اولان امر شریفلى اوزره علم شریفك تحصیل واكتسابنه ساعى اولانلك تملك كیتبه قادر اولیان طلبه نك رخیص بها ایله كتب نفیسه یه ظفر یاب اولمیرینه باعث و بادی بر خواب اثر » اوله جفتی بیان ایدرهك « كره تكثیر كتب و رسائل تحصیل علومه وسائلدر لکن بویله بر امر عظیم و كار جسم اعانت ربانیه و دولت علیه نك همته و خاصه دولتو عنایتلو عالی همتلو افندیك مدد و اعانتنه منوط » اولدیقى ایلری سورمشدر .

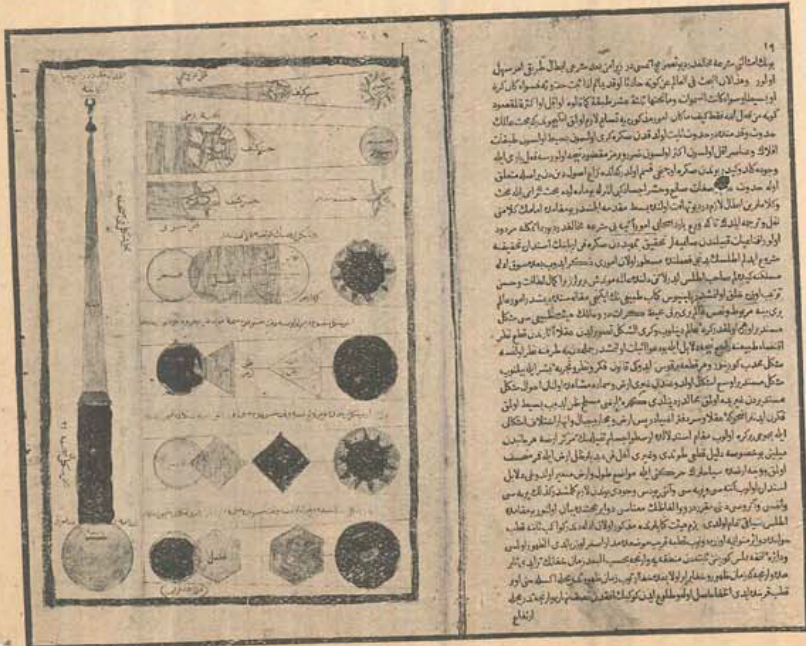
۲ - ابراهیم افندی « كتب لغت عربیه دن صحاح جوهرى ترجمه سى اولان وان قولی كتابى تمدوح و معتبر و نادر الوقوع بر اثر اولدیقندن و دوكلی دانا و خوانا اولانلر كتاب مذبوره اشد احتیاجیله محتاج اولدقلا رندن « بو كتابك الك اول نشرى موالی دیغنی و اثره ایچون بر قاچ صحیفه تصحیح و ترتیبدن صکره باصیلوب » صدر اعظمك « حضور عالیبرینه نمونه لك اولمق اوزره » تقدیم اولوندیغنی یازیور .

۳ - ابراهیم افندی بوندن صوركا سطر

باشنه كچرك مراملرینی ایضاحه باشلايور . [۱۰] مرام اول اولهرق كتابك آرزمانده وجوده كله سى و مصرفك فضله اولماماسى ایچون وان قولی لغتلك بش یوز نسخه اولهرق باصلما سنك امر ایدیله سنى بو امرك « صدر كتابده مسطور » اولماسنى رجا ایدیور . [۱۱]

۴ - ابراهیم افندی « مرام ثانی » ده باشلا دیغنی فقره ده طباعتی « بوفن جدید و اثر مفید اعمال صنایعه دن اولوب حرفت رسم و كتب و وجوه تقدیه سكه حسنه ضربی اشكال حروف یاپلوب سطر بسطر مساطیره وضع و ترتیب كلات و تسطیر سطور و مهر آسا اوراق اوزره ختم و طبعدن كنیات و انواع كتابتدن برنوع كتابت اولوب « ديه تعريف ایتدكدن صوركا » تكثیر و تصحیح كیتبه بر طریق مرغوب و منافع عباده بادی بر فن محبوب « اولدیغنی ایلری سورمیور

[۱۱] ابراهیم متفرقه ۱۱۴۷ تاریخده باصدیغی نما تاریخك ایکنجی جلدینك سوكننده هر كتابدن قاچ نسخه باصدیغنی باصدیغی صیاده وان قولی لغتلك ۱۰۰۰ نسخه اولهرق باصدیغنی یازمشدر . آ كلاشیلور كه ابراهیم افندی ، صرف ضرورت ساقه سیله اولجه بش یوز نسخه اولهرق تحید ایتدیكى عدد طبیی داماد ابراهیم باشادن كوردوكی معاوت اوزرینه بیکه چیقارمشدر .

ابراهیم افندی ، عرضخالی بطلال بر كاغدى اوزونلغته ایكى به بو كرك كاغذك بر طرفنه غایت نفیس بر نسخ یازیسيله یازدرمشدر . رسمى نشر ایتدیكمز بو مهم وثیقه نك احتوا ایتدیكى باشلیجه ققطلر شونلدر :

[۸] وثیقه نك نشری خصوصنده لطفلرینه مظهر اولدیغ خزینه اوراق معاوی محمود بك افندی به بالخاصه تشكر ایدهرم .

[۹] بیورلدی نك مخاطبی اولان كیتخدا پاشا ، صدر اعظم ابراهیم پاشاك كیتخدا سى و دامادى اولان محمد پاشادر . قپودان پاشا ، یته صدر اعظمك دامادى مصطفی پاشادر . دفتر دارده حاجی ابراهیم افندیبر . كیتخدا محمد پاشایه پاشاقى عنوانی بخش ایدن روم ایلی بكار بکی پایه سى كندیسنه ۱۱۳۴ تاریخده ویرلشدى .

ایلك مطبعه ده باصیلان جهانغا آدی جوغرافیا كتابندن ایكى صحیفه (۱/۱) نسبتنده كوچولتولمشدر

TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi No: 26547

میدانه کلهسنه امکان بولوندى . بوتون اسلام مالنك محتاج اولدینی كتابلك باصیلماسی دولتك شان و شوكتی آرتیره جقدر .

ابراهیم متفرقه ، كتاب نشری ایچون فرمانی استحصال ایتدکن صوکر ایشه باشلامشدر . خزینة اوراقده بولونوب فطوغرافیسنی نشر ایتدیکمز بر وثیقه ، وان قولى لغتلك طبعنده مستخدم عملیه کونده اون بش چفت فودله تعینات ویریلدیکنی کوستریور . [۲۰] احتمال که لغتلك باصیلماسنه او کونلرده باشلانیمشدر .

فکرجه ابراهیم متفرقه مطبعه بی تأسیسه نهقادر غیرت ودرایت کوسترمش ایسه نشر ایتدیکی اثرلك اتخا بونده او قادر موقیت کوسترمشدر . ایلك باصیلان کتابلر آراسنده « وان قولى » و « فرهنگ شعوری » کی همان هر که لازم اولان لغت کتابلری ؛ نعماء راشد وچلی زاده حاصم کی وقعه نویس تاریخاری ؛ مصر تاریخى ، تیمورلنك تاریخى ، گلشن خلفا و تقویم التواریخ کی خصوصی تاریخلر ؛ افغان تاریخى و غزوات بوسنه کی او زمان ایچون آقو آیته اولان مسئلهلره دائر اثرلر ؛ کاتب چلبی نك « جهاننامه » کی قیمتی بر جوغرافیا کتابی ؛ آمریقانك كشفنه دائر « تاریخ هندالغربی » آدلی رسملی بر اثر ؛ مملکت ادارهسنه وعسكرك تنظیمنه دائر « اصول الحکم فی نظام الامم » آدلی اجتماعی بر کتاب ؛ تورکیه نك بحریه تاریخنه و تورلر بحریه سنك

[۲۰] وثیقه نك مندرجاتی : برای تعینات عمله ها بسمه چیار که بمعرفت ابراهیم افندی در خدمت بسمه لغت وان قولى درکار خانة بسمه اعمال واستخدام شده کان که الی انعام و تکمیل کتاب مزبور این قدر چفت فدوله فرون خرچی داده فرموده بر موجب عرضحال و تلخیص و فرمان عالی فی سلح رسنه ۱۱۴۰ (بو تاریخ ۱۴ کانون اول ۱۷۲۷ به مصادقدر) قید و صورت داده عن جانب مطبعه طاهره داده فرموده فی یوم فدوله چفت ۱۵ یالکنز اون بش چفتدر .

وان قولى لغتی بسمه خط ایله تدوینه مباشرت ایدن ابراهیم افندی معرفتیه بسمه کار خانه سنده اعمال و استخدام اولنان عمله نك روزمره تعیناتلر ایچون کتاب مزبور انعام و تکمیل اولنجیه دکین خرچی فرون طرفندن هر یوم اون بفر چفت فدوله ویرلک اوزره باش محاسبه قید و صورت ویرلک باینده بالتلخیص فرمان عالی صادر اولفین اشبو صورت ویرلدی فی ۲۴ ۱۱۴۰ (بو تاریخ ۱۶ کانون اول ۱۷۲۷ به مصادقدر)

صورتیلده اسلاملره خدمت ایتمه سی مناسب اولور . ۹ - اوروپالیر ، عربی ، فارسی و تورکجه کتابلرک قیمتی بیلوب باصدیریورلر . یالکنز باصدقلمی کتابلر هم یالکشلره دولودر ؛ همه یازیلری « مغربی خطی و تقلیدلری دخی آکا مشابه اولمغه حسن و زینتدن عاری و غلط و خطا اوزره جاری » در . شوقادار که یارین بر اهلی بولوب شرق اثرلری دوعرو و کوزهل بر

تورکیه ده ایلك کتبابی ترتیب ایدن عملیه ویریلن تعینات وثیقه سی

صورتده باصدیره رق اسلام مملکتلرینه کوندرمه لری و بو وسیله اسلاملردن پارا پنکمه لری محتملدر . هر خصوصده اسلاملر کافرلری کچدیکی کی بو خصوصده ده اولره تقدم ایتمک لازمدر . ۱۰ - اولجه بو صنعتک مملکتمزده تطبیق وکلا آراسنده مذاکره ایدیلش ایسه ده بو ایش ، کوچ و فائله لی بر شی اولدیغندن اربابی بولونه مامشدی . شمعی

ص ۷۴ ... بسمه یازدقندن صوکر ا کتاب نشری حقنده کی فرمان وفتوی صورتلری ، وسیله الطباعه حقنده شیخ الاسلام ایله علمادن دیگر اون بش ذات طرفندن یازیلان تقریضلری و بونلری متعاقب « وسیله الطباعه » رساله سنی عیناً نشر ایتمشدر . ایلك مطبعه یازیسنه بر نمونه اوله رق بورساله نك مشتمل اولدینی بش صحیفه نك فطوغرافیسنی نشر ایدیورز .

ابراهیم افندی « وسیله الطباعه » ده طباعتک اهمیتی شایان دقت بر طرزده اجمال ایتمشدر . ابراهیم متفرقه ، اولا موسویلره خرستیانلرک دینی کتابلری و قتیبه نشر ایتمکده ناصیل اهل ایتدکلری ، اسلاملرک ایسه بالعکس کرک قرآن کریمی کرک حدیثی ضبط ایچون نهقادر اعتنا کوستردکلری ایضاح ایتدکن صوکر ا جنکیز و هولاکو دورلرنده واندلسک اوروپالیرک الله کچدیکی صیراده برچوق کتابلرک ناصیل ضیاعه و غرافینی وزمانلرنده بویوک کتابلری استنساخ یده جک همتلی خطاط قالمادینی ، بولونانلرکده از دقلری خطا ایله دولو اولدینی سوبله ییرک صممه صنعتی تعینات ایدیلر و اجمالاً صوکر ا بسمه نك فائده لری شوبله جه اجمال ایدیورز :

۱ - برچوق مهم کتابلرک تکشیری عوام رخواص ایچون فائده لیدر . ۲ - مؤلفلرک اثرلرنک طبی بو اثرلرک احیاسنه واسلاملر آراسنده انتشارینه سبب اولور . ۳ - کتابلرک یازیلری او قوناقلی ، کوزهل و دوعرو اوله جنی ایچون معلم و متعلملره قولایلی موجب اولور . ۴ - باصمه ، کازلی بر صنعتدر . ۵ - ایصیلان اثرلرک مرکی ثابتدر . یازمه اثرلرکی صودن متأراولماز . ۶ - باصمه ، کازلی بر صنعتدر . ۷ - بوجله بیلیر . بو صورتله کتابلر اوجوزلار ، هر کس استفاده ایدر . ۸ - کتابلرک باشنه مجمل و صوکلرینه مفصل فهرستر قونوله رق آرانیلان شیمک قولایجه بولونماسنه امکان اولور . ۹ - کتابلرک اوجوزلانی طشره ده کی شهرلره قریه لر خلقنک ده کتبا بدن استفاده ایتملرینه سبب اولور . ۱۰ - شهرلرده بویوک کتبخانه لر آسینسه امکان بولور ؛ علم تحصیل ایدنلر چوغالیر . ۱۱ - عثمانی دولتی جهاد ایله بوتون اسلاملرک شرف آرتیردینی کی کتاب نشری

اولاً مادقده صورکرا زراعی اقتصادیاخترمه
مورده در راسیونل برانکشاف اظلمه بوقدره .

ایسته حیات بهالیغی تدقیق ایدرکن فارسیلاشاجتمز
اک مهم نتیجه لردن بری بودر . بونی اطرافلیجه
وحقیقی مقیاسلرله قاورایایلمکی اقتصاد مجلس عالیسنک
نتیجه تدقیقانه ترک ایدوروز .

حیات بهالیغنده نظر اعتباره آلماسی لازم
کنن مهم بر نقطه ده بهالیغک دها زیاده استحصال
وتیره سی اشناسنده می بوقسه تداول وتیره سی اشناسنده می
حصوله کلدیکیدر .

عددی نسبی حقتده هیچ بر فکرمن بوقی ایدر
ینه بلاتردد ادعا ایدر بیلرکه زراعی محصولات وخام
ماده فیاتلرنده وایشی اجرتلرنده کی ترفع صناعی
معمولات فیاتلرنده کی ترفعه نسبتله پک کرده در .
کرتک زراعی استحصالده ، کرکه صناعی استحصالده
مالیت فیاتلرنده کی مهم رکتی تشکیل ایدن خام
ماده فیاتلری وایشی اجرتلری عمومی بهالیغی نسبتک
پک دوتنده بولونورکن شهر وپراکنده فیاتلرنده کی
پوکسکلک بزه بهالیغک استحصال وتیره سندن زیاده
تداول وتیره سندن حصوله کلدیکینی کوستریر .
[زوتقولده اق کومورینک پیره لماننده استانبول لمانندن
داها اوجوز ارلماسی چوق شانان دقت بر حاده در .]

کرتک زراعی استحصالدن ، کرکه صناعی
استحصالدن چیقان رمال سوک مستهلکک آنه کلنجیه
قادار ایلک صایتیش فیاتلرنده نسبتله چوق بهالیغی شور .
بو حال : اولاً ؛ اخراجات امنه مزک دنیا بیاسه سندن
زقابت قابلینی نهانکجه دوشوره بیلیر . ثانیاً ؛ ایلک
صایتیلرله سوک آلیجیلر آراسنده کی متوسطلر زنجیرینک
اوزونلقنه دلالت ایدر . ثالثاً ؛ تداول وتیره سنک
راسیونل اولماد بونی کوستریر . ایسته اقتصاد مجلس عالیسنک
مشکور مساعیسی سایه سندن تداول اشناسنده فیاتلری
قاپارتان عامللرک عددی نسبی تثبیت ایدله کدن سوکرا
اقتصاد سیاستمنز ایچون چوق قیمتلی دیره کتیقلر
آلمش اولاجنر :

اوقت آلم ، صایم ، قره دی و استهلک
قواوپه رانیقلرینک لزومی آرتیق بر دولت مشله سی
حالنده تبارز ایدر جکدر .

مناقله ، لیان ، آنتره پو ، آمبالاز ، ماتیلولامیون
وساثره کیی ایشرفده رادیقوال اصلاحات احتیاجی دها
ای آکلاشیلا جقدر .

قیصاصه کرتک استحصالی کرکه نزارل ماصه
لرند اقتصادیه شملک راسیونلر شملک احتیاجی
آرتیوه آلد طونولور بر حقیقت اولاجقدر .

بعضی حیات بهالیغی مشکله لری

اقتصادی صحابه

دلالت ایدر : کویلوئک صنایع معمولاته اولان
احتیاجلرنی تطمین ایچون حریدن اولکی نسبتله نظراً
دائماً دها فضل و برک مجبورینی کوی اقتصادیا سندن
سرمایه تراکنه مانع اولور . بو صورتله کوی
استحصالی برنده صایار ، یاخود کویلو احتیاجلرنی
دازالتیر . بونک عکس العمل اولارق شهرلرده زراعی
محصولات قیطانی و بانئتیجه اعاشه مشکلاتی باش
کوستریر . صنایع معمولاتک سوروی ایه کویلوئک
آلم قوتک سقوطی نتیجه سندن کوجله شیر . صناعی
بحران باشلار .

عکس تقدیرده یعنی زراعی محصولات مشعری ،
صناعی معمولات مشعریه نسبتله برپوکسه لیش عرض
ایدسه شهرده ایشله یئرک کوی محصولاندن اولان
احتیاجلری ایچون وره جکلری مبلغک نسبی آرتار .
معاش و بومیله اصغری همیشه سوه سی تأمین
کافی کلز . شهرک آلم قوتی آرتایر . زراعی محصولاتک
سوروی دوشر . بومیله مجادله لری باش کوستریر .
کورووروزنه

غایت مهم مصادی و احتیاجی
شیمدی تورکیاده وضعیت نه مرکزده در ؟ بونی
آکلاشیلا ییلک ایچون قارش قارشیه قویارق مثبت
مقایلر باباییله جکمز مشرلره دها هنوز مالک دکلز .
فقط کوجوک برمشاهده و تدقیق نتیجه سندن
قویلیقله کورده بیله جکمز اوزره تورکیاده فیاتلر مقاصی
زراعی معمولات عایینه بر آچیققلی عرض ایتمکده در .
بیلده دیکمز شی بر آچیققلک عدله اولان نسبی در .
تورک کویلوئک محصولات ایچون حریدن اولکنه
نسبتله آلدینی قیمتلر ، صناعی معمولات ایچون حریدن
اولکنه نسبتله و بر دیک قیمتلردن چوق آشاغیدر .
[نه قادر آشاغیدر ؟ بونی بیلوروز !]

تورکیا ، صناعی معمولاته اولان احتیاجلرینک
مهم بر قسمتی خارجدن ادخال ایتمک مجبوریتده
اولدینی ایچون یوقارده کوستریدیکمز نتیجه لره شاهد
اولوروز . بو وضعیت بر کوی (زراعت) و شهر
(صنایع) مجادله سی حالنده تجلی ایتمور . (فقط
بوزمه دها آرمهم اولمایانه بر نتیجه ملاحظه
اولوروز که اوده کویلو قازانجک شهرلرده کی
متوسطلره راجه بی صنایع و تجارت محافظه آلماسی
در اولر بیلده کورده سرمایه تراکنک هیچ ویا پک
آز اولوشیر . تورکیاده زراعی استحصال نزارل
پوکسه لیر برپوکسه لیر کورده سرمایه تراکی

حیات بهالیغی مشله سی بویوک حریدن سوکرا
آقنوهل بر دنیا مشله سی اولدی . بونک تدقیق باشلی
باشنه بر اختصاص حائنه کوردی و صرف بو مشله نیک
تحریات و تدقیقاتیه اوغراشان « مؤسسه لر و حوده
کلدی . مثلاً ، آلمانیا ده بیاسه احوالی و دولاییسینه
حیات بهالیغی مشله سی تدقیق و تعقیب ایتمک
مقصیده institut für konjunktur-forschung
نامی آلتنده معظم بر مؤسسه تشکیل اولوندی .
بو مؤسسه نیک منظملاً نشرایتدیک راپورلر غرافیکلری ،
دیگراملرله جدا مهم و قیمتلی بزه بوددر . حیات
بهالیغی پک معضل بر نتیجه ، بر محصله در . اونک
متعدد عمومی و خصوصی عامللری واردر . عمومی
عاملر ، جهان اقتصادیا تنک سیریه علاقه دار عاملر ؛
خصوصی عاملر ملی اقتصادیا تنک انکشافنه خاص
عاملر . ایسته بونلری آرابوب بولادن حیات بهالیغی
حقتده مثبت ، قطعی بر فکر ایدینه نیک و بونا قارشیه
مؤثر تدبیرلر ، دوامی مجادله اصوللری قویانک
امکانی بوقدر . ایسته « اقتصاد مجلس عالیسی »

عامللری ، درجه سی و تیره مشرلره اولان
نسبی تثبیت و توضیح ایدر . بو کونکی مالزومه
فقری ایچنده بو مشله حقتده نه ده نیله ، سوون
وهوادن اولور . بو کون مملکتلر ده کی حیات بهالیغی
آجناق تظاهرلردن متأثر اولدینر فقط ماهیتنه نفوذ
ایدر ده دیکمز میستیک بر تجلیدر : الکتریک کیی
بر شی !

حریدن سوکرا حیات بهالیغی ایله علاقه دار
چوق مهم مشله لردن بری ، صناعی معمولات فیاتلری
ایلر زراعی معمولات فیاتلری آراسنده کی موازنه سزک
وتفاوتدر . بونا اقتصاد ادبیاتنده « قیات مقاصی »
تعییر ایدرلر . مقاصک بر اوجی صناعی معمولات
فیاتلرینک مشعری دیکر اوجیده زراعی معمولات
فیاتلرینک مشعری تمثیل ایدرده بو ایکی اوجک
بر برینه یاقیناق ویا اوزاققلی غایت مهم اقتصادی
نظائرانه وسیله اولمقده در . مثلاً صناعی معمولات
فیاتلرینک مشعری زراعی معمولات فیاتلرینک مشعریه
نسبتله پوکسدمش ایه ، یعنی مثلاً کویلو حریدن
اول بر اوقه بغدادک فیاتنه مقابل بر مترو باصه
آلابیلرکن شیمدی عینی بر مترو باصه ایچون ایکی
اوقه بغدادک فیاتنی بر برک مجبوریتده ایه ، یعنی
باصه فیاتنک مشعری بغداد فیاتنک مشعریه نسبتله
یوزده یوز پوکسدمش ایه و بو ، بونون صناعی
فیاتلرینک مشعری ایچون آشانی بوقاری
حال ، کویک شهر طرفندن استنابنه